

بلوک میانه

اینورها هر جا سخن از چپ و راست بوده، هر کس در پی طردمخلف و اثبات عقیده خویش است گاهی پس از مباحثات طولانی کار بمشاجره می کشد و چه بسا با برخورد به بن بست پس از آنکه طرفین با اشتباهات خود واقف شدند حیران و سرگردان بفکر فرو رفته، نوسنگشته و ناگهان ترک اجتماع و عقیده کرده و بدینا و مافیها بدین می شوند!

خواننده محترم! حتماً باین نکته برخورد کرده ای، که رهبری توده ها کار آسانی نبوده و نجات بشریت و هدایت آن بشاهراه سعادت از هر کس ساخته نیست!

ما باید از راه و فکری تبعیت کنیم که با پیروی از آن بتوان منشأ اثر گردید.

بنابر این برخلاف هواخواهان دو بلوک شرق و غرب یعنی دو مظاهر کمونیسم و کاپیتالیسم تفسیر وقایع روز را به یکی از مظاهر (مکتب واسطه) یعنی (بلوک میانه) اختصاص می دهیم، این بحث تحلیلی را از طرز دستاویز بلوک میانه و علل پیدایش دو بلوک شروع، سپس بموقعیت جامع و دل حیاتی و مؤثر و مأموریت جهانی بلوک میانه ختم می کنیم. منظور اصلی ما آنستکه با تشریح مقدمه ای نسبتاً طولانی بحث مفصلی نسبت به یکی از دقیقترین و اساسی ترین موضوع سیاست جهان نموده باشیم علیهذا اگر برای تجزیه مسئله مجبور به بسط مقال گردیده ایم بوزش می طلبیم

مختصری درباره رستاخیز بلوک میانه

مدتی است که از شیوع افکار متضاد و در نتیجه تشکیلات احزاب گذشته است، موقعی که بلوکها و عوامل منتجه برخوردار آنها بیکدیگر، مشغول زدوبند و دربی تأمین آرزوهای بی پایان خود بودند؛ آنچه برای آنان غیر مترقبه و تازه تر از هر تازه بود جلوه ابدیت و لایزال خود را از پس تیرگیهای ارتجاع دوباره آشکار ساخت و این ظهور مجدداً یا تحت الشعاع فرار گرفتن افکار به پایه و خالی از استحکام و اساس آنان توأم شد؛

با این پیدایش حقایق غیر قابل انکاری که در زیر ابر خرافات و جمود و سیاست شوم بلوکهای جهانخوار ناپدید شده بود بخودنمایی پرداخت —

آنانته فکر می کردند ارگانهای این بلوک را متلاشی کرده و تجمع مجدد آنرا امری محال میدانستند باین حقیقت پی بردند که رسوخ و یطرز فکر دانی جهانی مانع از پراکندگی همفکران خواهد شد و محال و ممتنع است آنرا از راه طی شده بازگردانید و از تکامل آنچه بر فطرت انسانیت استوار است جلوگیری نمود و روی همین اصل:

بنظر ما زنده ترین و مهمترین موضوع سیاست روز بلوک میانه است؛ ما میدانیم که بقایای ابورتنیست (سازشکار) و آنارشیزست (هرج و مرج طلب) این دو بلوک ما را مورد پرسشی و طعنه قرار خواهند داد؛ که چرا از اینهمه مباحث نو (از نظر آنان و کهنه از نظر ما) این موضوع را طرح کرده ایم

لازمست توجه آنرا باین نکته جلب کنیم که اشاعه مکتب واسطه و در نتیجه بلوک میانه در نظر ما از هر نوی نو تر و از هر زنده ای زنده تر است، ما معتقدیم که دوستاناران بشریت و طرفداران عدالت اجتماعی بایستی با منطق قوی و برنده این مکتب فکری مجهز و آماده شده و نه تنها ضربات آلت فعلهای چپ و راست را دفع نمایند بلکه بار عکس العمل شدید بعمل متقابل دشت بزنند تا به گسستن بند اسارت مستملکات، از زیر یوغ استعمار و استعمار دنیا خواران چپ و راست نائل گردند

ظهور بلوكهای شرق و غرب

پس از ایجاد مکان برای نقرات جدید و استقرار و اسکان مهاجرین، موضوع مستملکات و بردگی پیش آمد و استعمار بمعنی اخص نه اعم ظاهر شد؛ آنچه مسلم است این حالت از قرن ۱۶ ابتدا در کشورهای فرانسه، انگلستان آلمان و سپس روسیه، آمریکا، ژاپون با بسط و توسعه دریا نوردی بحد اعلی رسیده است.

رقابت بین کشورهای فوق الذکر (در فواصل بین سالهای ۱۸۹۹ الی ۱۶۳۹ و ۱۸۱۶ الی ۱۸۷۶ و سالهای ۱۸۷۶ الی ۱۹۱۴ و ۱۹۱۸ و بالاخره ۱۹۳۶ تا ۱۹۳۸) با کسب قدرت دولت کمونیست شوروی و توابع بلوك شرق (چپ) و آمریکا و انگلستان و فرانسه و منضمات بلوك غرب (راست) بمنتهی درجه رسیده و برخورد این دو قطب را حتمی الوقوع مینماید؟

طبق سه اصل ۱- حفظ موجودیت ۲- رقابت بمنظور سیادت ۳- توسعه بازار فروش و تسلط بر اقتصادیات جهان برای تمرکز سرمایه های بیشتر در هر زمان تظاهرات بلوك شرق و غرب تضاد نیروهای در شرف تکوین را شدیدتر نموده است؛ هر یک از متقابلین به تدارکات جدیدی دست زده و برای اجرای نقشه استملاکتی احتیاج مبرمی بمواضع سوق الجیشی پیدا نموده اند نقاط حساس این نقشه عبارت بود از: الف ۱- سه کشور الجزائر، مراکش، تونس، برای حفظ تنگه جبل الطارق (کلیدمدیترانه) ۲- سه ناحیه سودان، ترانسوال، اراکز برای تسلط بر ده ساعه کاپ (رابط اطلس) ۳- سه کشور مصر، عربستان سعودی، اردن بمنظور دست اندازی بر ترعه سوئز (کلید خاور نزدیک و هند) ۴- سه کشور سوریه، لبنان، ترکیه برای نظارت بر داردanel (خروجی روسیه بدریای آزاد) ۵- سه کشور ایران، عراق، یمن برای کنترل خلیج فارس و تنگه هرمز (کلید خاورمیانه و منابع حیاتی نفت خیز) ۶- سه کشور افغانستان هندوستای آندونزی برای حکومت بر ترعه مالایا (مرکز حساس احاطه به خاور دور و دریای کبیر و هند) نقاط مورد نظر و توجه بلوك غرب (ب) ۱- رسیدن بخلیج فارس از راه ایران و عراق (دریای آزاد و منابع نفت) ۲- نفوذ بداخله هندوستان از راه افغانستان برای رسیدن اقیانوس هند (توسعه تجارت و کسب مواد اولیه) ۳- تصرف منچوری و چین

بلوک میانہ ————— گنج شایگان

برای تسلط بافیانوس کبیر (حکمرانی و تسلط بر خاور دور) ۴- تصرف بحر اسود، پیشرفت در ترکیه بمنظور استیلای بر مدیترانه و دست اندازی به داردanel (نظارت بر خاور نزدیک و اروپای جنوبی) ۵- رسوخ در لهستان و سه جمهوری استونی، لتونی، لیتوانی بمنظور حکومت بردرپای مانش (نقاط حساس بلوک شرق در اروپای شمالی) مراکز دقیق و مورد نظر بلوک شرق ج- دولتین ژاپون و آلمان با ما نورهائی از این نمذ کلاهی طلبیده اند ولی همیشه با سیاست دو رقیب کهنه کار فرانسوی و انگلیسی (که گاهی دشمنی آنان با روسیه برای از بین بردن این دو بدوستی مبدل گشته) رو برو شده، محدود گشته و بلافاصله برای ضعیف نمودن دشمن اصلی (روسیه شوروی) مجدداً تقویت شده و محرک جنگ بعدی گردیده اند (در صورتیکه عامل و مسبب اصلی خود آنها بوده و صورت حق بجانب را حفظ کرده اند)

اما آنچه بخوبی محسوس است و با توجه بنقشه جغرافیا مورد توجه قرار می گیرد وجود این مواضع حساس و بر اهمیت در بلوک میا ۱۴ است که هم از لحاظ وسعت خاک و هم نفقات بر دو بلوک شرق و غرب مزیت دارد

و اما راز تسلط عبارت بوده از ۱- تجزیه حکومت واحد بلوک میانہ (با ایجاد و تشدید افتراق و تشتت که زائیده خودخواهی خلفای جا طلب و غاصب و خواهان در بار و اشرافیت بوده) ۲- تأسیس حکومتهای دیکتاتوری و دست نشانده بظاهر مستقل ۳- ایجاد دولت‌های تحت الحمايه و دو منیون‌ها باز هم بحث را توسعه داده و بیشتر موشکافی می کنیم تا بر مز موقیت چند روزه و سر تقوق بیجای دو بلوک دست یابیم

نفوذ چپ و راست در بلوک میانہ

اخبار هندوستان باعث عطف توجه دولتین فرانسه و انگلیس بآن نقطه گردید، در اوایل قرن ۱۶ فرانسویها شرکت تجار تی هند شرقی را با ساختن بندر لوریان (شرق) افتتاح نمودند (این بندر مجهز بکلیه وسائل مهمات سازی کشتی سازی و غیره بود و نام آن دلیل محکمی بر مقصود بانی آن می باشد و در زمان کلبیر (مؤسس مکتب اقتصادی مرکانه بلیسم تجارتی بنام کلبیر تیسیم) نخست وزیر باهوش و وزیرک فرانسه بیایان رسید (مقارن سلطنت صفویه)

بلوك میانه

شرکت تجارتمی دیگری توسط انگلیسها آنهم بنام هند شرقی در
اواخر سلطنت الیزابت (۱۵۹۹) با ساختن دو بندر سن مالو (۱۹۰۴)
شروع بکار و با بندر مدرس (۱۷۳۰) توسعه یافت :

قرن ۱۸ با قرن مداخله و تصرف هندوستان است (که با حمله فرانسویها
بمدرس بوسیله دو پلکس سردار فرانسوی و عمل متقابله انگلیسها به پوندیشری
(بندر دیگر شرکت فرانسوی) شرع شد و همه جا موقیت با فرانسویها بود
ولی در این موقع بملت تغییر حکومت فرانسه دو پلکس احضار و گودهو بجای
او فرستاده شد و با انگلیسها کنار آمد و از فتوحات دو پلکس چشم پوشید)
بموجب عهدنامه آخن باوجه المصلحه قرار دادن قلعہ لوئیز بورك در آمریکا
بفرانسه دست رقیب انگلیسی در امور هندوستان باز گذاشته شد روش
فرانسویها از طرف انگلیسها تعقیب گردید. در این ایام اخلاف ظهیرالدین
گورکانی (قرن ۱۶ و ۱۷) به هندوستان حکومت میکردند (مقارن سلطنت نادر
شاه) دولت انگلستان با اتخاذ روش (تفرقه بینداز حکومت کن) در بین امرا
و شاهزادگان تسلط خود را بر هندوستان یا یکی از بزرگترین و
آبادترین و غنی ترین کشورهای محل نفوذ طرز فکر جهانی ما
مسلم گردانید، و اما ضربه دوم پس از صلح کامپو فورمیو رقابت
جدید انگلستان و فرانسه شروع شد در اینوقت ناپلئون بناپارت بفرماندهی
نیروی ضد انگلیسی منصوب شد هدف مصر یا حساسترین موضع جناح
راست بلوك میانه و حفر کانال سوئز برای رسیدن به هند از دریای احمر
بود (در ۱۷۹۸ نیروی فرانسه اسکندریه را فتح کرد) ناپلئون در جنگ
بامالیک (حکومت عثمانی) کنار اهرام فاتح شد؛ انگلستان قافیه راتنگ
و مضطربانه از یکطرف بتحریک سلطان عثمانی و از طرف دیگر بوسیله
دریاسالا نلسن بناوگان فرانسه حمله برد سلطان عثمانی در شام از ناپلئون
شکست خورد (در اینوقت انگلیسها بر مصر مسلط شدند) ناپلئون دوباره
بمصر بازگشت سپاه متحد عثمانی و انگلستان را شکست داد و رسماً مصر را
جزء متصرفات فرانسه قلمداد کرد) پس از شکست ناپلئون در جنگ واترلو
انگلیسها مجدداً تسلط خود را بر مصر حفظ و بدین طریق شکاف عمیقی
در جناح راست بلوك میانه ایجاد گردید. برای مدت دو قرن این عضو از بیکر
جهان اسلام قطع شد.

در این ایام روسیه آسوده نه نشسته برای رسیدن بمقاصد خود منچوری را تحت نظر گرفته و بندر ولادیوستک در سیبری به توسعه یافت چهار جمهوری آذربایجان ، گرجستان ، تاجیکستان (۱۷ شهر قفقاز) ترکستان را از ایران جدا نموده و از راه آذربایجان و کرمانشاه و عراق خود را بدری آزاد فارس و در نتیجه خاور میانه و هند رساندند (در این موقع در اثر حملات متقابل و مشکلات جدید بلوك غرب مجبور شدند بحدود خراسان و شمال رود ارس عقب نشینی و با تقویت ایران کنونی و جدا نمودن افغانستان از آن و تحت الحمایگی عراق سدهائی در راه مواضع استملاک خود بوجود آورند) بلوك غرب بمبدأ ترکیه ، شام ، اردن ، سعودی را بادولت های بظاهر مستقل یا تحت الحمایه تحت نظارت و بتوسعه عملیات در تقویت جناح راست برداخته و باتصرف الجزائر ، مراکش ، تونس (در بین سالهای ۱۸۳۱ و ۱۸۸۱ الی ۱۹۱۲) توسط فرانسویها و بالاخره باتصرف آندونزی توسط هلندیها و هندوچین توسط فرانسویها کلیه مواضع حساس نقشه شوم خود را بدست آوردند قطعه قطعه نمودن بلوك میانه تا این زمان از دو طرف ادامه یافت و متجاوز از بیست کشور که همگی دارای اصول فکری و معتقدات یکسان و مقصود واحد بودند از بلوك میانه جدا گردید و همین امر باعث تصادم دو بلوك با پیدایش رقای جدید (فاشیستها و باران) شد ، بانحاد ظاهری رقیب را از بین بردند ولی تصادم دو بلوك هر آن شدیدتر گشته تا حال که طرفین را بحالت آماده باش در آورده است .

تمدن غرب که پایه آن بر تمدن شرق و مکتسب از آن بود با پیشرفتهائی که در تولید و ماشینیسیم ایجاد شده بود در جلی سه قرن تسلط سه بار در اوضاع روحی و اجتماعی ملل بلوك میانه تغییر داد در قرن اول بهمان اندازه که تأمین راحتی نمود و ایجاد وسائل ترقی کرد ؛ انحطاط اخلاقی را با خود هدیه آورد در قرن دوم فشار مستعمراتی برای توسعه مستملکات بیشتر گردید و بهمان اندازه بیداری بلوك میانه تأمین و بذر قیام پاشیده شد در قرن سوم دو بلوك بتوسعه بازار فروش برداخته و بهمان اندازه ملل همفکر بلوك میانه را که تابع طرز فکر جهانی اسلام بودند بهم نزدیک نمود .

نقش جهانی بلوک میانه

ختم دوران استملاک مصادف با زمان ماست، مامعتقدیم که موقعیت لایتغیر بلوک میانه ضامن نجات و سعادت بشریت است. مامعتقدیم: بزودی سرچشمه فیاض نوعدوستی ورنالیست وحقیت طلبی، ماوراء این بلوک را سیراب خواهد نمود. مامعتقدیم که غیرممکن است بلوکهای شرق و غرب بتوانند شعله احساسات این آشفشانرا خاموش کنند، ما باین حقیقت ایمان داریم که فقط و فقط ایدآل مشترک جهانی ما که بر پایه اسلام استوار است قادر است این مأموریت جهانگیر را انجام و این وظیفه سنگین را عهده دارواین بار سنگین را بانهایت سهولت بسر منزل مقصود برساند.

دلایل ما

تضاد قدرتهای موجو نیروهای فعاله جهان و موقعیت و مراعات کنونی از یکطرف آمریکا و انگلستان و از طرف دیگر روسیه شوروی را اودار بتکرار جنایات تاریخ نموده است و اجرای عملیات ذیل پیش بینی ما را تثبیت می کند ۱- صلح مسلح ۲- جنگ طبقات ۳- تشتت و افتراق بین هواخوان و طرفداران مکاتب فلسفی ۴- تشکیل بلوک شرق برهبری روسیه شوروی ۵- ایجاد بلوک غرب بر اهنمائی آمریکا و انگلستان اما دوموضوع بیش از هر چیز از عملیات خصمانه دول متخاصم جلو گیری کرده است ۱- وجود رژیم دیکتاتوری پرولتاریا در بلوک شرق ۲- عدم هم آهنگی اقتصادی و سیاسی در سازمان بلوک غربی که عامل اول روز بروز از روی ناچاری بر استبداد می افزاید تا سایر توابع بلوکی آن مانند یوگوسلاوی نشوند و عامل دوم سعی در یکسان نمودن سازمانها و رفع نواقص برای حفظ موجودیت خود مینماید.

اما آنچه تا بحال طرفین را بر عایت جانب حزم و احتیاط مجبور نموده و برای آنان از هر خطری خطرناکتر جلوه کرده؛ وجود امم تابع طرز فکر جهانی ما و قیام پیانی آنان برای استحکام بلوک میانه است و چون خطوط مقدم جبهه طرفین قطب ثالثی است که قائم بالذات و خود منشاء اثر و دارای طرز فکری متضاد با افکار و عقاید طرفین و طرد کننده هر دو بلوک می باشد این موضوع مسئله را بغرنج تر نموده است و لذا جانبین از یکسو سعی می کنند این بلوک را هم با خود هم آهنگ

نمایند و از طرف دیگر با تقسیم آن در ابتدای کار توافق دارند؛ اینجاست که وظیفه خطیر و مسئولیت مهم و تاریخی ما حس می شود، اینجاست که برای بار دیگر خلق جهان فدای مطامع جنک افروزان میشوند، اینجاست که حقانیت مکتب ما اعلام می گردد؛ در این موقع است که رل خطرناک و نقش تاریخی و دنیائی ما آشکار میگردد، در اینوقت است که باید پیش آمدها را پیش از پیش تجزیه و تحلیل کرد و راه و صول به هدف را هرچه زودتر رسم نمود، و همانطور که رهبر مکتب ما اعلام کرد که (اسلام منادی آزادی و برابری است و عموم مسلمانان باید از این ندای آسمانی برخوردار گردند) باید یکبار دیگر این ندا در سراسر جهان طنین انداز شود. —

ایران، آندونزی، پاکستان، الجزائر، مراکش، تونس، مصر، عراق و سایر اجزاء بلوك میانه یکی پس از دیگری بر مشکلات فائق می آیند و ما مطمئنیم که حکومتهای دست نشانده یکایک با فلول و سقوط نزدیک می شوند؛ مارچاء و اتق داریم که غروب زوال دو بلوك فرارسیده است. —

افق فکری قدری بالاتر از حدنهایی افکار قرار گرفته، تمام جوانب امر بررسی شده، شاهباز فکر فلاسفه نارسائی خود را در جو بلند پایه مکتب فکری اسلام آشکار نموده، مدعیان راهنمایی و رهبری توده ها چون مرغان بال و پر شکسته از اوج غرور پائین آمده و اشتباهات خود را یکی پس از دیگری آشکار و عیان نموده اند سیستم های اقتصادی مکاتب بحل مشکلات زندگی فائق نگشته؛ آنها که آزادی را انتخاب کرده اند بسوی برابری و آنها که برابری را گزیده اند، بطرف آزادی موجود در مکتب ما بجزکت آمده و فریاد دیگر حاضر نیستیم آلت دست شویم سراسر گیتی را فرا گرفته عزیمت بسوی یگانگی و صمیمیت در افراد کلیه ملل مشهود است، پیروزی قطعی با ما و بلوك میانه است؛ این است قطعیتی غیر قابل انکار و چنین است تحقق اصول لایتغیر مکتب فکری ما که خواه و ناخواه در سراسر گیتی اشاعه خواهد یافت

صبحدم امید از بلوك میانه تشعشع و نور جاویدان خود را در افق تاریک جهان پدیدار کرده طرازی هستی و آفرینش در بدنهای افسرده باران

و همکاران قوای تازه دمیده ، حق جلوه دائمی حاکمیت خود را محکوم یافته ، دوران حرف سپری شد کلام جای خود را بعمل سپرده ، بساط اشرافیت زورگوئی ، تحکم ، دیکتاتوری ، استملاک مطامع استعمار و بنام آزادی و برابری سلب حریت و مساوات نمودن با طومار و وحشیگری و بربریت همه باهم درهم پیچیده شدن و دیگر خریدار ندارد ، ما موظفیم با شدت و قدرت و سرعت هرچه تمامتر بنهضت های مقدسی که از کانون عدل الهی سرچشمه می گیرد تا سرحد امکان فوراً یاری کنیم ، ما باید رابطه سریع و قوی و مداوم خود را هرچه زودتر برقرار و دست یگانگی برادرانیکه بسوی یکدیگر دراز شده صمیمانه بفرشیم باید بایک رنسانس راهنمای مدنیت در کره ارض شده و بایک تحول و انقلاب فکری عمیق قافله سالار کاروان بشریت بسوی رقاء و مجدو عظمت و مساوات و آزادی گردیم

م.ب. رضوی

ه.ه. باهم بسوی هدف

دنباله در شماره آتیه

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

پرتال جامع علوم انسانی